

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

76. ÉVFOLYAM

2006 ÁPRILIS

No. 2 (357), Vol. 76, April 2006, USPS 178-560

2. SZÁM

A JÓ HÍR A HÍR

Olvasd: Ézsaiás 52:7-10.

A jó hír már nem is hír. A műsorok, újságok jelentős részét a rossz hírekről, botrányokról szóló tudósítások teszik eladhatóvá. De ha a szerkesztők nem szándékosan bombázzák rossz hírekkel a nézőket, hallgatókat, olvasókat, akkor is éppen elég tragikus vagy kellemetlen eseményről kell beszámolniuk. Korunk örömhírhözói gyakran ilyenek közben tűnnek fel, hirdelve például az agyonvegyszerezett ételek-italok fogyasztásának jó érzését. Vagy a mindenáron való boldog jövőt. Választáskor, népszavazáskor hirtelen meg sokasodnak a jó hírek, a többi majd elválnak...

Ebben a világban szól mai igénk: igenis van jó hír. Az ember nem csupán valamilyen fogyasztói (ha más nem, akkor ígéretfogyasztói) célcsoport tagja. A jó hír mindenkinek szól. Talán nem elég hangosan? De kezdettől fogva nem is mindenki akarta hallani. Mégis hangoznia kell. A mai, felszínes boldogságot hajhászó, manipulált, agymosott világban is. Ha nincs jó hír, mi marad az életből?!

Krisztus maga nevezte tanítását és egész működését jó hírnek, evangéliumnak. Így nevezte, miközben Neki is része volt a megpróbáltatásokban, szenvedésekben. Az Ő "örömhírt hozó lába" különösen a Golgota hegyén, a kereszten tűnt fel. Mégsem úgy hirdette az örömhírt, mint jelenleg elérhetetlen, majd csak a távoli jövőben megkapható ajándékot. Hanem úgy, mint ami már most megszereshető, ami nem csupán a mostani szenvedéseket enyhíti annyira-amennyire, hiszen örök életre szól. Az a Krisztus hirdette a békességet, a szabadulást, és hozta az örömhírt, Aki tudta, hogy szavait kiforgatják, csodáit ördögi mesterkedésnek bélyegzik.

Tanítványait is figyelmeztette, hogy számolniuk kell hasonló élményekkel.

Az első keresztyének "idegeneknek és jövevényeknek" érezték magukat mind az ószövetségi, mind pedig a pogány társadalomban. Számukra azonban mindig is a jó hír volt a hír: "A világon nyomorúságotok van, de biztatok: Én legyőztem a világot" (János 16:33). Az Isten Fia ugyanebbe a világba született bele, ugyanazt a sorsot vállalta, amiben a legtöbb embernek része van. Sok mindent írtak már arról, hogy miért van a világon annyi szenvedés, hogy többnyire miért az ártatlanok pusztulnak, hol van az igazságos Isten. Ha nem akarjuk becsapni magunkat, akkor be kell vallanunk: legtöbbször hiába próbálkozunk észszerű magyarázattal.

Az igazságos Isten annyit mindenképpen — jó — hírül ad, hogy megvan a forgatókönyve a bűn, a szenvedés és a halál végérvényes eltörlésére (ez az, amit üdvtörténetnek nevezünk). A döntő esemény ebben húsvét ünnepe, a megfeszített Isten Fia feltámadása. A teremtő Isten, az élet forrása nem hagyta magára a világot, hanem belépett oda. Mégpedig úgy, hogy bemutatta az örök igazságszolgáltatást: Azt támasztotta fel, Aki a szegények, megvetettek, kismimizettek pártfogója volt, és Aki még ellenségeiért is életét adta. A jó hírt ilyen tömören adták tudtára az angyalok, isteni örömhírhözók a sírt felkereső asszonyoknak: "Feltámadt, nincsen itt" (Márk 16:6).

A jó hír tehát az, hogy a keresztyén hit szerint két igazi, alapvető csoda van: a világ teremtése és Krisztus feltámadása. A jó hír az, hogy a teremtő Isten nem hagyja magára teremtményét, az embert, akinek különleges helyet biztosított. Nem hagyja magára, mert a második fő csoda, azaz Krisztus feltámadása az "új ég és új föld" (Ézsaiás 65:17; 2Péter 3:13) megteremtésének záloga, biztosítéka. Nincs miért kételkedni benne. Valóban nincs, mert

a kételkedéshez is legalább akkora hit kell. Mégis legyünk csak őszinték: néha olyan távolinak tűnik. Olyan közel jönnek a rossz hírek. A húsvétot is csak valamilyen régi szép történelmi évfordulóként tartjuk számon.

A jó hír tehát az, hogy húsvét nem csupán valamilyen régi szép történelmi évforduló, hanem a Feltámadott jelenlétének ünnepe. Ezt a nagy napot azért ünnepeljük meg, hogy aztán minden vasárnapon átélhessük: feltámadt, itt van! A Feltámadott azonban nemcsak az ünnepnapokon, hanem ígérete szerint az év minden napján velünk van (Máté 28:20).

Igénkben Ézsaiás próféta a babiloniak által Kr. e. 586-ban rommá tett Jeruzsálemről szól. A fogságból hazatérő népet biztatja, szemüket akarja felnyitni az Úr szabadításának meglátására. A város és a templom újjáépítésével folytatódott az üdvtörténet isteni terve. Bár a templomot Kr. u. 70-ben a rómaiak újra lerombolták, és a szent városnak később is számos pusztítást kellett elszenvednie, igaz a prófécia. Krisztusban kinyújtotta, láthatóvá tette karját az Úr. Most már megvan a szabadulás biztos útja a bűn és halál fogságából. Nincs ennél jobb hír!

"Nem más — Ő a jövő, A hű Üdvözítő, A bölcsesség, A kezdet, vég. Lesz új föld s ég. Őt zengi majd a mindenség!" (EÉ 273.)

Imádkozzunk:

Feltámadott Urunk! Te azt ígérted, hogy a Tieddel vagy minden napon a világ végezetéig. Bocsásd meg, hogy ígéret oly sokszor nem becsüljük többre annyi emberi ígéretnél. Jó híredet, az egyetlen igazán jó hírt szeretnénk továbbadni. Könyörgünk, ne hagyj, hogy bármilyen rossz hír vagy jó hírnél hangzó kísértés hangosabb legyen életünkben. Ámen.

Dr. Szentpétery Péter teol. docens (Budapest) - e.é.

ADATOK DIÓHÉJBAN A 70. ÉVFORDULÓHOZ

A NYUGATCLEVELANDI MAGYAR EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETVENEDIK JUBILEUMI ÉVE

- 1934-től Nt. dr. Leffler Andor, a "keleti" Első Magyar Evangélikus Egyház lelkesze gondozta a Cleveland nyugati részén élő magyar evangélikusokat.
- 1936. február 5-én mondták ki a Nyugat-clevelandi Magyar Evangélikus Egyház megalakulását: Márton János és neje, id. Szakács Sándor és neje, ifj. Szakács Sándor, Czabán Mártonné, Czabán Ilonka, Weiss Ernő és neje, Mrs. Bercsenyi, és Mrs. Rituber az alapítótágok. A rendszeres istentiszteleti szolgáltatásokat Nt. Leffler Andor látja el.
- 1936 vége felé az Ohio Egyházkerület segítségét kéri a gyülekezet lelkeszi szolgáltatások ügyében.
- 1937-ben márciustól szeptemberig Nt. Korntheuer József a beszolgáló lelkész, majd ismét Nt. Leffler Andor.
- A gyülekezet Magyarországról meghívja Nt. Brachna Gábor makói lelkészt, akit 1938. március 21-én iktattak be.
- Még 1938-ban a gyülekezet megveszi a John Carroll Egyetemnek a W. 28 és Carroll sarkán lévő diákokthont és tornatermet, amit templommá és lelkészlakká átalakítanak. A saját templom és parókia ünnepélyes felszentelése 1938. október 23-án történt meg.
- Korábban, 1937. április 21-én már megalakult az Oltáregylet, és december 21-én megtörtént az állami bejegyzés is.
- A 11 lélekkel alakult gyülekezet tagsága 1938-ban 80 családra, 1940-ben 125 családra növekedett.
- 1946 tavaszán 22,000 dollárért megvették a W. 98 és Denison sarkán egy "Christian Science" csoport félbemaradt templomalapzatát, teljesen kiépített alagsori nagyteremmel és mellékhelyiségekkel. Az Istentiszteleteket ebben a nagyteremben tartották.
- 1950. március 19-én szentelték fel a jelenlegi templomot, melynek felépítése 43,000 dollárba került. A gyülekezet olyan templomot kapott, mely "tele van meghitt családi melegséggel, ahol még idegen is mindjárt otthon érzi magát", szól az egykori feljegyzés. A templom ékességét képezik a színes ablakok, melyek Jézus életét, az üdvösség útját ábrázolják. A berendezés nagy részét a régi templomból hozták át.
- A II. világháború idején a gyülekezetből 83 személy volt katonai szolgálatban, közülük három halt hősi halált.
- 1945-ben kezdték meg rendszeresen angolnyelvű Istentiszteletek tartását is.
- A II. világháború magyar menekültjeivel felfrissült a gyülekezet. Nt. Egyed Aladár táborigazgató 20 éven át volt kiegészítő lelkész és orgonista. Az aktív egyháztagok között az ötvenes években mintegy harminc, doktorátussal rendelkező személyt tartottak nyilván.
- 1951-ben vettek új orgonát, mely évtizedekig volt használatban.
- 1953. június 8-án tornádópusztítás következtében ledőlt a kémény, a szélvihar egészségében megemelte a templomtetőt, de az másnap visszazökkent a helyére.
- Nt. Brachna Gábor lemondásával meghívták Nt. Juhász Imre buffalói lelkészt, aki 1956. május 1-én lépett szolgálatba. Az ő feladatává vált az iskolaszárny már megkezdett építkezési munkájának a folytatása, befejezése. A felavatás 1956. október 21-én ment végbe.
- Az 1956-os magyar szabadságharc menekültjei közül a gyülekezet akkor 108 magyar testvért fogadott be, gondozott, s helyezett el. Számukra angolnyelvű oktatást dr. Hehs Ákos és Szepcsik György tartott. 1957-ben Ft. D. Ordass Lajos és Ft. Szabó József püspök is látogatást tett a gyülekezetben. Ismét több lelkes taggal gyarapodott a hívek közössége.
- 1960. október 2-án volt az új torony és villanyharang felszentelése. Az eredeti toronyszerkezet elkorhadt. Az eredeti harangot el kellett ajándékozni (valahol Ohióban talán még ma is csilingel). Az új torony Könyves Mihály építőmester munkája. Az Oltáregylet vállalta a villanyharang beszerzését.
- 1962 tavaszától v. Kemes László tölti be a gyülekezeti felügyelő felelősséggel teljes tiszttét.
- 1966. november 13-án indult meg több sikertelen kísérletezés után, de elsőként a helyi magyar egyházak között, a vasárnap iskola. Dr. v. Tapolcsányi Oszvald volt a megindítója; v. Kemes László és dr. Déry Béláné a segítői. Ma ennek a szép munkának az utódként Gyermekistentiszteleteken és a Kis Magyar Iskolában foglalkoznak gyermekekkel.
- A gyülekezetben hathatósan működött és működik is az Oltáregylet, a Férikör, és az Angol Női Kör. Újabban a Kis Magyar Kórus is.
- Kimagaslott a gyülekezeti események közül Mindszenty József bíboros-hercegprímásnak a templomban tett látogatása és a hívekhez intézett szózata 1974. május 27-én.
- A hatvanas évektől tartó társadalmi változások a gyülekezetre is kihatottak. Városrendezés, környezetromlás nyomán lepadt a lélekszám, de így is kitart missziója mellett, hogy szolgálja a nyugat-clevelandi magyar ev. híveket.
- 1986. május 17-én ünnepelték meg az alakulás 50. évfordulóját, mely alkalommal Ft. dr. Sauer Kenneth egyházkerületi püspök is szolgált.
- 1991. május 19-én 35 évi gyülekezeti szolgálat után búcsúztatták el lelkészüket, Nt. Juhász Imrét. A megható alkalmon Ft. Kelley Róbert egyházkerületi püspök és Ft. dr. Nagy Gyula ny. hazai elnök püspök is fungált.
- 1991. július 1-től, három és fél éven át Nt. Lukácsi László és Nt. Lukácsi Kádár Éva voltak a beszolgálók. Az ő idejükben a templom és egyéb helyiségek felújítása és csinosítása jelentős volt. Szolgáltatásokat sokféle rendezvény is jellemezte.
- 1994 decembere és 1996 áprilisa között Gaál Ferenc lévita-lelkigondozó szolgált be. 1996 februártól októberig a gyülekezet adminisztrátora Nt. Bernhardt Béla clevelandi lelkész volt; az istentiszteleti szolgáltatásokat közben is ellátták. A májusi, 60. évforduló ünnepi Istentiszteletén Ft. dr. Miller Marcus egyházker. püspök volt az igehirdető.
- Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia közreműködése eredményezte, hogy 1996 októberével Nt. Tamásy Zoltán csövári lelkész vehette át a parókusi szolgálatot, akit 1999 októberétől felesége, Nt. Tamásy Éva v. csövári társlelkész követett parókusként.
- Az utóbbi évek során több hazai ev. lelkész tett látogatást a gyülekezetben, jelesen Ft. D. Szebik Imre északkerületi püspök is 1998-ban.
- A gyülekezet nagy gondot fordít épületeinek és helyiségeinek a tetszetős karbantartására. A 70. évforduló körül kislétszámúsága ellenére is elismert és dicsérettel illetett komponense a magyar kolóniának. Rendezvényeit, különösen szépen szervezett irodalmi estjeit a magyar közönség szívesen fogadja, látogatja, és értékeli.
- 2006. május 21: A gyülekezet fennállásának 70. évfordulóját ünnepli. Az ünnepi szolgálatot Magyarországról Ft. D. Szebik Imre ny. elnök püspök végzi, aki feleségével együtt a gyülekezet vendége.

Dicsőség legyen Istennek!

KI HENGERÍTI EL NEKÜNK A KÖVET?

Olvasd: Márk 16:1-8.

Áldás az, ha húsvéti öröm tölti meg életünket, még akkor is, ha a húsvéti esemény titokzatosságával sokszor értetlenül állunk szemben. Olyan esemény ez, amely kívül áll az emberi megtapasztaláson, holott azt a reményt kelti és arról biztosít, hogy az, ami Jézus Krisztussal történt "a hét első napján", az éppúgy történik majd velünk is, amikor Isten felderíti számunkra is azt az "első napot", mely feltámadásunkkal örök életünk új kezdete.

Meg kell azonban állapítani, hogy az, aki a halál kérdésével foglalja el magát, nem tud megbirkózni az élet valóságával. Ezért futottak szerteszét a tanítványok a keresztfeszítés rettenetes élménye után. Ezért a gúnyolódás és csúfolkodás. Ezért Péter tagadása, Júdás árulása. Mert hiába jártak Jézussal, nem voltak sem ők, sem a többiek képesek megemészteni a kemény szavakat, hogy az Emberfiának szenvednie és meghalnia kell, de harmadnapra feltámadnia. Ezért a nagytanács felháborodott ítélete, mert felépíti három nap alatt a lerombolt templomot. Ezért Pilátus nemtörődöm belenyugvása a hamis vádakba, s ezért az

*Jézus, Megváltónk sírba szállt,
Bűnünkért hullott vére.
Ámde levert poklot, halált
Harmadnap reggelére.
Ezen örvendezhetünk,
És dicsérhetjük Istenünk.
Zenghet a halleluja! Halleluja!*

*Nagy örömmel vigadozzunk
Jézus győzelmében!
Feltámadott a mi Napunk
Tündöklő, tiszta fényben.
Kegyelme a napsugár,
S ha szívünk beragyogta már,
Bűn éjjelének vége! Halleluja!*

E.É. 215

IMÁDKOZZUNK!

Mennyei Atyánk! Mindent megteszel azért, hogy boldogok legyünk. Megadod mindennapi kenyerünket, megbocsátod bűneinket. Erőt adsz, hogy munkánkkal szebbé tegyük földi életünket. Hitet adsz, hogy reménységgel tekintsünk az örök élet felé. Örömmel és hálával áldunk Téged minden ajándékodért, az Úr Jézus Krisztus által. Amen.

ő vállvonogatása, amikor Jézussal szembeülve valamiféle királyságról hall, mely nem ebből a világból való.

Ki is az akkor, s hányan vagyunk azóta, aki meghallotta, megértette volna a próféta figyelmeztetését, különösen azt az ézsaiási szöveget a fájdalmas emberéről, aki magára veszi mindnyájunk bűnét és el is szenved a bűnök büntetését, jóllehet halál nem tarthatja, hanem győzedelmesen, a győzelmes Bárányként lép trónusra, hogy e világ uraként hívja és gyűjtse országába, az örökkévalóságba azokat, akik Benne hisznek.

Hányszor ismételjük, minden odagondolás nélkül is a dióhéjba foglalt evangéliumot, hogy úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, s ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Milyen mélyen gondolunk ennek a rövid mondatnak az üzenetére, hogy ki nem mondottan is benne rejtőzik a Kereszt, amit Ő visel, s amire azt mondta, hogy ennek a küldetésnek a betöltésére jött a világba? Az azon a nagypénteken elcsöztétült világ mintegy megállt a Keresztnél, és rosszul értelmezte azt a végső szót, amivel Jézus megtörténtnek nyilvánította a megváltás művét: Elvégeztetett!

Azt hitték, s van aki ma is úgy magyarázná, hogy az összeesküvés, a törvényellenesség, a tanácshatározat, vagy a helyhatósági ítélet győzött — nem vévén észre, hogy Isten ezeket az emberi dolgokat használta fel a maga szeretetének a nyilvánvalóvá tételére, mely adta az Ő szent Fiát, hogy meghaljon bűneinkért. Az emberiség és az egyén bűneiért, azért a mindenkori, ma is tartó folyamatos lázadásért, ami summásan elterel bennünket az Istennel való jó viszonytól, az Ő akaratának keresésétől és teljesítésétől, az Ő országának szeretetben és békességben való alakításától. Az évszázadok hosszú sora tanúsítja az ember minduntalan való szembekerülését a mindenható és teremő Isten jóságával, Aki hajlandó mindig kegyelemből helyrehozni a megromlott viszonyt, bár-hogy is büntetett, s megadni az újrakezdés alkalmát. S milyen balga az ember azzal, hogy a nagyheti eseményekben tulajdonképpen a saját győzelmét véli látni; rábólint Isten Egyetlenének halálára, megfut, szétszalad, elbújik, s van aki még hozzámondja: Na, lássátok ...

Csak a százados borul le a Kereszt előtt, s tesz vallást: Bizony ez Isten Fia volt! Az az Istenfiú, Akit három tanítvány látott a megdicsőülés hegyén, Aki felett kereszteskor is megszólalt az égi hang: Ez az

én szerelemes Fiam, s Akiról hirtelen hűlésben még Péter is azt mondta: Te vagy a Krisztus, az élő isten Fia.

Életünknek sokféle próbás idején mi is kísértésben vagyunk, hogy kétségkedjünk és beletörődjünk a haláltragédiák véglegességébe. Amikor nem akaraunk vagy egyszerűen képtelenek vagyunk többethallásra, másféle hozzáállásra, annak meglátására, hogy a Kereszten túl kezdődik az élet. Képletesen de sokszor össze-szedjük a magunk keneteit, hogy elintézzünk valamilyen történést az előírt rítus szerint, anélkül, hogy visszacsengenének bennünk az ígéret szavai — az Emberfiának harmadnapon fel kell támadnia —, vagyis, hogy minden történésben Istené az utolsó szó, s ez az utolsó szó mindig biztatás, mindig reménység, mindig az isteni szeretet bizonyossága, mert Ő megbocsát éppen a keresztfeszített, de élő Krisztus érdeméért. Aki Krisztusban van, új teremtés az, s aki Benne hisz, ha meghal is él, mindörökké.

Mint az asszonyok azon az első húsvéti hajnalon, mi is ballagunk képletes és valószínűsírók felé, telve a halál gondolatával, s azzal a legnagyobb gonddal, hogy ki is hengeríti el majd a sírt záró nagy követ. Egyének és közösségek jóformán minden nap efajta kérdéssel vágnak neki idejüknek, feladatuknak, életük sok-sok kihívásának. Ki hengeríti el a követ, hogy tisztességet adjunk a halálnak, ki-kí a maga módján. Pusztulunk és pusztítunk gondolatlanul, szóval, cselekedettel. S bár észleljük a jóság és a szeretet milliárdnyi formáit, mégis inkább belekeveredünk ennek a teremtet világnak a kihasználásába, emberi értékeink megcsúfolásába, közösségeink megromlásába, a magunk romlásába is. Hihetetlennek tartjuk, hogy Jézus Krisztus elutasította a sátáni blöffölést nemcsak megkísértése alkalmával, hanem a péteri izgágaság idején, s magán a Kereszten is, amikor nem szállt le arról. Éppen mert Isten Fia, Aki szolgálai formát öltött, de Aki nek az Atya olyan nevet adott, hogy arra mindenek térdének meg kell hajolnia és azt kell dicsérniük örökkön örökké.

Hát a követ elhengerítette az, akinek az volt a küldetése, hogy az asszonyoknak az elképzelhetetlen feltámadást adja hírül. Ők a halottat keresik, a halál győzelmét gvaszolják, s íme, üres a sír. Üres a sír! Feltámadt, nincsen itt! Ha van örömhír ebben a világban, ha van örömhír ennek a világnak a számára, s benne minden ember számára, akkor ez igazán az. Feltámadt! Ez a Jézus Krisztus úrrá lett a halálon, s ezzel

úrrá lett az ördögön is, és az Élet Fejedelmévé lett! Nem hiába mondjuk alkalomról alkalomra, hol kevesebb, hol több hittel, holott mindig is ujjonganunk kellene: Hiszek a Jézus Krisztusban, Aki harmadnapon feltámadott halottaiból! Húsvét ennek a mi hitünknek az alapja, és ebben a hitben éljük meg mi is az Ő feltámadását és a mi feltámadásunkat is.

Az Egyház, a keresztyén ember csak akkor az, aminek igényli magát, ha húsvét nemcsak történelmi visszatekintés, hanem megélés is azokban a cselekedetekben, amelyekkel ebben a világban, a családban, a közösségben, a nemzetben biznyságot tesz az Életnek a valóságáról. Hogy más szemüvegen néz és más lelkülettel áll a dolgokhoz, a tennivalóhoz, mint azok, akiknek nincsen érzékük és nincsen látásuk messzebbre, ahogy mondani szokták, mint az orruk hegye. Mégis hozzátesszük megértésünket, amiért az asszonyok megrémülve és megdöbbenve elfutottak, s anynyira féltek, hogy legalább is egyelőre nem mertek e csodáról valakinek is szólni. Nehéz áttálni halál-lemondásból élet-reménységre. Hiába a tapasztalat gyógyításokról, hiába a tapasztalat feltámasztásokról, különösen Lázáréről, váratlanul és teljesen felkészületlenül éri őket ez a jelenség. Krisztus nem halott, Őt nem találják meg a sírban. Krisztus él, Krisztus feltámadt!

Húsvét tehát erre az élményre hív mindnyájunkat. Megtapasztalni, megélni, hogy hitünknek erős, megingathatatlan alapja van. S ezt az alapot úgy erősíthetjük, ha közvetlen kapcsolatban maradunk Isten életet ígérő Igéjével, ha bensősítjük a Szentségeket, melyekkel Isten megjelöli életünket és közvetlenné teszi velünk való kapcsolatát, akár a Keresztség vizén, akár az Eucharisztia kenyérén és kelyhén keresztül. Mert Krisztus feltámadása a mi feltámadásunk is. Egyébként mindenkinél nyomorultabbak vagyunk. Erről azonban most ne elmélkedjünk, hanem inkább arról, amiért éppen halandóságunk közepette örvendezhetünk és bátran nézhetünk szembe a holnapokkal és a holnaputánokkal. A megváltás diadalát jelző Kereszt harmadnap nyerte el igazolását, s a mi megvallott bűneink bocsánatuk bizonyosságát, akkor, amikor az az ifjú három asszonynak egy kősrő mélyén ennyit mondott: Ne féljétek! A názáreti Jézust keresitek? Nincsen itt. Feltámadt! S mi visszhangozhatjuk hittel és bizonyossággal: Krisztus feltámadt! Az Úr feltámadt valóban. Halleluja! bb

Innen – Onnan

¶ A Külföldi [Nyugateurópai] Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközösségének a lapja, az "Útitárs" idén 50. évfolyamában jelenik meg. Gémes István stuttgarti ev. lelkész a szerkesztője immár harmadik éve. Laptársunkat ezúton köszöntjük a jubileumi év alkalmából.

¶ Zimbabweban az ev. egyházat úgy szervezték át, hogy az eddigi egyházmegyéket (espereségeket) egyházkerületekké nyilvánították, s ezek élére püspököket választottak. Az ev. egyházat így három egyházkerület alkotja.

¶ Az amerikai "Lutheran World Relief" szervezet a tavalyi Katrina és Rira viharok károsultjai között 22,500 ágytakarót, 4,500 iskolaszekszet, és 6,500 egészségvédelmi készletet osztott szét.

¶ Az Ev. Világszövetség és a Vatikán közösbizottság útján kezdte meg máris az előkészületeket a lutheri reformáció 2017-ben esedékes 500. évfordulójának világszerte történő megünneplésére. A bizottság a tervezésben kiemelni kívánja a két felekezet egymáshoz való közeledésének a folyamatát.

¶ Miatán a Vatikán — a Dániában felbukkanó karikatúrákkal keletkezett tömegtiltakozások kapcsán — jogosultnak tartotta, a mohamedánok elvárását vallásuk megbecsülésére, felhívással fordult az iszlám államokhoz, hogy kölcsönösségi alapon több türelmet tanúsítsanak a területükön élő keresztyén kisebbségek iránt.

¶ A híres sárospataki kollégiumnak a II. világháború során történt kifosztásával a Szovjeunióba került könyvritakások egy részét, 136 kötetet, Putyin Vladimir orosz elnök magyarországi látogatása alkalmával visszajuttatták a jogos tulajdonosnak. Azonban a magyar államnak fizetnie kellett a Sárospatakról ellopott holmikért!

¶ Kanadában felvetették a többnejűség törvényesítésének az ajánlatos voltát. Ezzel szemben Cotler Irwin igazságügyminiszter kijelentette, hogy Kanadában akár a többnejűség, akár a kétnejűség (poligámia, ill. bigámia) jelenleg büntetendő cselekmény és az marad a jövőben is.

¶ A Székely Nemzeti Tanács rendezésében Székelyudvarhelyen tartott március 15-i nagygyűlésen, mely a székelység kulturális és területi autonómiájának a szükségére kívánta felhívni a nemzetközi figyelmet, a záró áldást — az Erdély Ma napilap közlése szerint — két-két katolikus, református, és unitárius lelkész mondta. (Gondolhatjuk-e,

hogy az evangélikusokat egyszerűen elfelejtették volna megemlíteni?).

¶ A Lett Evangélikus Egyházban megünnepezték a nők lelkészé minősítésének a 30. évfordulóját. 1975-ben szentelték fel az első lelkésznököt. 1991-től azonban fel függesztették ezt a gyakorlatot. Az a terv, hogy 2007-ben, az országos közgyűlésen újra foglalkoznak ezzel a kérdéssel és végleges döntést hoznak. A jubileumi ünnepen 130 lelkész jelent meg, közülük azonban csak néhányan aktívak az egyházon belül, de nem lelkészi beosztásban.

¶ A "United Church of Christ" egyház magyar református egyházkerülete, a "Calvin Synod Conference" püspöke, Ft. Ludwig Kálmán kezdeményezte azt a mozgalmat, mely egyrészt az egyháztest egyetemes biblikus alapjaihoz való visszatérést követeli, másrészt pedig — az említett reformáció elérésére — a jelenlegi liberális vonalvezetés miatt kiválni készülő gyülekezeteknek az egyháztestben való megmaradását szorgalmazza. MIX

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2006. január 23-a és március 18-a között vett adományokat.

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$85: Berglund Ilona (Svéd.). \$20: Márton Katalin (NY). \$15: Csiszár Évi *hálaadó örömmel leánya, Éva 42 évi életéért* (CA).. \$10: Fodor Irén (ON). \$8: N.N. \$5: Szinay Krisztina (NY). \$4: Dandy Edit (FL).

•AZ A.M.E.K. SZOLGÁLATÁRA

\$30: Szabó L. Erzsébet (OH).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2006: Szinay Krisztina (NY). 2007: Schwenke Eszter (NB).

•ELŐFIZETÉSEKRŐL

Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat Erős Vár névre és P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038 címre kérjük beküldeni. X

AMEK hír
Ft. D. Szezik Imre ny. ev. püspök és felesége május 14-én Torontóban, május 21-én Nyugatclevelandban tesz látogatást a magyar ev. gyülekezetben. A püspök úr mindkét helyen igehirdető szolgálatot is végez. Utazásuk ideje legyen biztonságos, itteni tartózkodásuk kellemes, a szolgálatokat és találkozásokat áldja meg Isten gazdagon. ■

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — AZ ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légitápostól évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni sziveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc., 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

ÍGY LÁTTÁK AKKOR A HAZAI EV. EGYHÁZAT AZ USA-BÓL

VISSZATEKINTÉS "1956" 50. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

Látogatók számára meglepő, hogy milyen nagy számban vesznek részt az Isten-tiszteleteken. Az ugyan igaz, hogy gyülekezeteknek kevés alkalmuk nyílik külföldi vendégek meghallgatásáram mégis a tömött templomok az Ige utáni éhségre mutatnak. Ez ugyan a már régebbre visszanyúló megújodási mozgalom számlájára írható, mely a harmincas években kezdődött és tetőpontjára a [II. világ-] háború utáni elő években jutott, mintegy ráütve bélyegét az egyház valamennyi gyülekezetére. Az egyház jelenlegi vezetői azonban sohasem mulasztják el az alkalmat, hogy ki ne hangsúlyozzák nemzetközi egyházi értekezleteken, mintha az a szocialista Magyarország eredményének volna betudható, rámutatva arra is, hogy ilyesmi a "kapitalista" nyugati országokban nem történt. Kétségtelenül megállapítható, hogy eme újjáébredésnek a következményei jellemzik a mai magyarországi evangélikus egyházat. De az egyház vezetőinek egyáltalán nincs igazuk abban, hogy az az úgynevezett "új rendnek" volna köszönhető.

Elsősorban is az újjáéledés olyan emberek igehirdetése nyomán jött létre, akiket az "új rendben" eltöltöttak hasonló vállalkozásoktól. Azután, nemcsak hogy az egyház vezetői közömbösséget mutattak fel a mozgalommal szemben, hanem, éppen a legutóbbi években, még megfelelő lépéseket is tettek azok ellen a pietista körök ellen, melyek ebből az újraéledési mozgalomból nőttek ki. Továbbá, egyházi hatóságok megtiltották a megtértek nagyarányú nyári találkozóinak megtartását; azokat "egyházi konferenciákkal" helyettesítették, mikor is a püspökök által kirendelt előadók arról prédikáltak, hogy melyek is a keresztény embernek a kötelességei a népi demokráciákban.

Mindazonáltal az újjáéledési mozgalom még mindig meghozza a maga gyümölcsét. Például: Soha annyi egyházzenei hangversenyt nem tartottak, mint közelmúlt években. Meg lehet még említeni az egyház munkáját ökumenikus vonatkozásokban, s a könyvkiaás terén, mint az új énekeskönyv vagy egyéb teológiai könyvek, melyekhez hozzá kell adni dr. Vető János püspök könyvét a magyarországi evangélikus egyházzól. Ez a munka az egyházi irodalom hosszú listáját is feltünteti, de amelyben jobbára már a harmincas-negyvenes években kiadott munkák találhatók.

Mind Ezekkel a jelenségekkel ellentétben az "új rend" életbeléptetésétől kezdve az egyház legkiválóbb lelkészeit "tették hidegre". Ezek között is legelőször a köz-

tisztetben és -szeretben álló D. Ordass János püspököt, az Evangélikus Világszövetség tisztetbeli elnökét. Letartoztatása és elítéltetése óta nyolc év múlt el. Hasznos, ha ezen a helyen az akkori eseményeket röviden felelevenítjük.

Az Ordass-ügy háttere a felekezet iskolák körüli történetekben keresendő. Amikor a kormány az egyházi iskoláknak az államosítását elhatározta, ez a lépés Ordass püspök részéről, aki akkor az egyház vezető püspöke volt, éles ellenzésre talált. Ezért kiterjedt sajtóhadjárat indult meg ellene. 1948 júniusában le is tartoztatták, majd "valutaüzerkedés" címén szeptember 28-án kétévi börtönbüntetésre ítélték.

Röviddel ezután Dezséry László, budapesti egyetemi lelkész egy "nyílt levelet" adott ki, melyben Ordass püspököt is megátadta. Ezzel kezdődött az "új rend" az evangélikus egyházban. Dezséry lázasan dolgozott ezért az "új rendért" az egyház hetilapjában, az *Evangélikus Élet*-ben, melynek később szerkesztőjévé lett. Fokozatosan aztán világhossá vált, hogy a kormány őt tekintette Ordass utódjának. Előbb természetesen Ordass el kellett mozdítani a püspökségből, amit az akkori, röviddel azelőtt megválasztott egyetemes felügyelő, dr. Reök Iván vitt végbe. Dr. Reök elérte, hogy egy különleges egyházi bíróságot alakítottak, amely, miután annak három tagját letartoztatták, ill. felfüggesztették, 1950. április 1-én Ordassot degradálta. Így vált tisztává az új Dezséry számára. Az állami hatóságok közvetlen beavatkozása után, minek következtében a többi jelöltet letartoztatták, ill. "önkéntes" visszalépésre kényszerítettek, Dezséryt, mint egyedüli jelöltet püspökké választották.

Az újdonsült egyházi vezetőség sietve megállapította, hogy Ordass püspök nem élvezte a többség bizalmát. Ezzel szemben szemtanúk kijelentéséből leszögezhető, hogy az egyház népe, lelkészek és laikusok egyaránt, egyöntetűen Ordass mögött állt. Az is mondják, hogy az egyház 1948 júniusában tartott évi közgyűlésén, amikor csak Ordass nevét említették az iskolaügy tárgyalásánál, a megbeszéléseket minduntalan kitörő éljenzés szakította meg.

Ordass letartoztatása után az egyház vezetését két püspök, Túróczy Zoltán és Szabó József intézte. Röviddel az ítélet kimondása után pedig az állam és az evangélikus egyház közötti konkordátum jött létre: az egyház beleegyezett iskolái államosításába. Túróczy, a vezető püspök írta alá a konkordátumot azt az okot adván,

hogy a kötelező vallásoktatás amúgyis biztosítva van, Tíz hónappal később a vallásoktatást az iskolák tanmenetéből törölték. Dezséry püspökké választásával aztán Túróczy és Szabónak is le kellett mondani; attól kezdve a püspökök számát két-tőben határozta meg az addigi négy helyett [átszerveve a négy egyházkerületet egyházzá két egyházkerületessé].

Reök egyetemes felügyelő lemondatása volt a következő lépés. Ettől kezdve pedig az egyház vezetői között olyan egyének tűntek fel, akik azelőtt az egyházzal nem törődtek. Mihályfi Ernő lett az egyetemes felügyelő, ki, mint az egyik budapesti napilap szerkesztője, szintén kivette részét az 1948. évi egyházellenes heves sajtóhadjáratban. Darvas Józsefet a déli ("új rend" szerinti) egyházkerület felügyelőjévé választották. Öneki fogalma sem volt arról, hogy mit is kell tennie, mikor beiktatásakor az Úr Szent Vacsorájához járult. Mindketten a jelenlegi magyar kormány tagjai és ugyancsak tagjai voltak annak a testületnek, mely az Egyházak Világtanácsa központi bizottságának július 28–augusztus 5 közötti magyarországi ülését készítette elő.

A kötelező vallásoktatás eltörlése alapján véne nem lett volna nagy hatással, mivel a szülőknek legnagyobb része bejelentette gyermekét külön hittanórára, bár igen sok helyen nehézségeket támasztottak ezen a téren. Ezért ez a lépés nem is volt elegendő. Következésképpen szükségessé tették a helyi hatóságoktól való engedély beszerzését lelkészek és hitoktatók számára, hogy vallásórákat tarthassanak. Ezeknek az engedélyeknek a kiadását rendszerint megtagadták főleg azokon a helyeken, ahol legnagyobb volt a gyermekek száma. Így Budapesten jelenleg két hitoktató tevékenykedhet csupán, holott a háború előtt 24 tanító végezte több mint 6000 evangélikus gyermek hitoktatását.

Továbbá a konkordátumban biztosítva volt az egyház számára a szeretetszolgálat gyakorlásának a joga. Három évvel később az evangélikus egyház három szeretetszolgálati intézményét hatóságilag feloszlatták. Csak Budapesten 186 diakonissza és 5 diakonus szolgált 23 különféle intézetben: árvaházakban, internátusokban, aggok otthonában, stb. Az egyház ma csak olyan intézeteken tarthatja rajta a kezét, amelyek az állam számára terhes egyéneket gondoznak (gyengeelméjűeket) vagy az egyházi tisztviselők találhatnak üdülésre.

A magyarországi evangélikus egyház igenis élvez bizonyos szabadságot. És pe-

dig. Miután az egyház vezetőségét kicserélték, nem volt többet szükség arra, hogy az állami hatóságok tartoztassanak le lelkészeket vagy járjanak el ellenük. Most maguk az egyházi vezetők vigyáznak arra, hogy a "megbízhatatlan" lelkészek nyugdíjas listára helyeztessenek vagy felfüggesztésre kerüljenek.

Az Ordass püspök ellen történt hatósági lépésekkel kapcsolatosan több vezetőállásban lévő lelkészt elmozdítottak hivatalukból. Mások ellen fegyelmiel jártak el, mert nem támogatták az egyházi vezetőket, akik a "pártvonalat" követték, vagy kifogásolták a fényűző fogadásokat, amelyeket az egyház vezetői azon az áron rendeztek, hogy a lelkészi fizetéseket leszállították. Néhány kitűnő lelkészt eldugott kis falusi gyülekezetekbe helyeztek, ahol bár szolgálhatnak, állandó félelemben kell élniük további püspöki fegyelmezéstől tartva. Megint másokat kritikus állásfoglalásuk miatt függesztettek fel, megtagad-

va tőlük az egyház támogatását. úgyhogy munkásként kellett elhelyezkedniük.

A valóság tehát az, hogy a jelenlegi két püspök [Dezséry László és dr. Vető Lajos] diktatóri hatalmat gyakorol megfelelően a politikai vezetés kívánalmainak. Az egyház megkötöttségének a ténye abban jut kiifejezésre, hogy a vezetőség készségesen együttműködik az államhatalom gyakorlóival. Minderre az 1952. évi zsinaton hatályba helyezett új egyházalkotmány adja meg a lehetőséget, a püspököknek fokozott és kiterjesztett hatalmi tért biztosítván. Ez ellen még az akkor egyetemes felügyelő, dr. Reök is tiltakozott; ez a tiltakozás hivatalába került.

Így az egyház vezetőinek a kormány iránti magatartása a feltétel nélküli lojalitás. Például: A több ezer embernek Budapestről történt deportálásakor az egyház még csak véletlenül sem emelte fel szavát; a hitvédelmet senki sem gyakorolja az 1954 óta ismét növekedő számban napvi-

lágot látó egyházellenes propagandairatokkal szemben; a püspökök főpásztori levélben hívták fel a falusi hiveket terelőkészítő alakitására Prédikátor könyve 4. rész 9. verse alapján, hogy "sokkal jobban van dolga a kettőnek, hogynem az egynek". Könnyen érthető azért, hogy az evangélikus püspököknek is helyet biztosítottak a parlamentben és nyakra-főre adományoznak nekik kommunista kitételeket.

A magyarországi evangélikus egyház belső élete igen gyászos képet ad. S ha valaki a gyászos háttér szerint vizsgálja meg az egyház általános helyzetét, akkor előtte az egyház vezetőinek azon törekvése, hogy a hétről-hétre megtelt templomokat, a gykori egyházzenei hangversenyeket, vagy a látszólagosan tevékeny egyházi sajtómunkát az "új rend" számlájára írassák, különösképpen elveszti minden jelentőségét. [Amerikai forrásból.]

"Hitből Élünk", 1956/9. szám, Sydney, Ausztrália

69,757,570

A világ evangélikusságának a lélekszáma 2005-tel megközelítette a 70 milliót. Ebből 66,214,048 lélek tartozik az Evangélikus Világszövetséghez 140 tagegyházon és 10 önálló gyülekezeten keresztül.

Világrészek szerint így oszlanak meg az evangélikusok:

Afrikában	15,038,072
Ázsiában (Ausztráliával)	7,416,992
Európában	38,035,928
Északamerikában	8,154,531
Latinamerikában	1,111,947
<u>A félmilliónál több evangélikust számláló államok:</u>	
Németország	12,912,101
Egyesült Államok	7,8889.834
Svédország	6,995,000
Finnország	4,572,611
Dánia	4,499,611
Etiópia	4,312,407
Indonézia	4,309,317
Norvégia	3,952,764
Tanzánia	3,500,000
Madagaszkár	3,000,000
Hollandia	2,530,000
India	1,829,183
Nigéria	1,501,445
Namíbia	1,007,395
Pápua-Újgini	954,188
Brazília	937,508
Délafrika	706,023

A félmilliónál több tagot számláló egyházak a következők:

Svéd [Evangélikus] Egyház	6,995,000
Amerikai Evangélikus Egyház	4,930,429

Finnországi Ev. Egyház	4,572,611
Dániai Evangélikus Egyház	4,499,501
Etiópiai Evangélikus Egyház	4,312,407
Norvég (Evangélikus) Egyház	3,930,946
Tanzán Evangélikus egyház	3,500,000
Madagaszkári Ev. Egyház	3,000,000
Batak Protestáns Egyház	3,000,000
Bajor Evangélikus Egyház	2,700,000
Holland Protestáns Egyház	2,530,000
Missouri Evangélikus Egyház	2,463,747
Württembergi Ev. Egyház	2,346,879
Északalbai Ev. Egyház	2,129,100
Nigériai Evangélikus Egyház	1,364,420
Szászországi Ev. Egyház	843,296
Pápua-Újgini Ev. Egyház	815,000
Andhra Ev. Egyház Indiában	800,000
Brazíliai Evangélikus Egyház	652,195
Délafrikai Evangélikus Egyház	589,502

*
A Magyarországi Evangélikus Egyház lélekszámát 305,000-rel tüntették fel, az Erdélyi Magyar Evang.-Lutheránus Egyházét 32,500-zal, az Erdélyi Szász Evangélikus Egyházét 14,460-nal. Nem közöltek nevet és adatot a Délvidéki Magyar Evangélikus Egyházzal.

LWI

SZEMÉLYI HÍR

Rigney Ildikó és Carlos első gyermeke, Anna 2006. február 11-én Isten kegyelméből megszületett a texasi San Antoniában. Nt. Rigney Ildikó, gonzalesi ev. lelkész, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia jegyzője. A kisgyermek anyai nagyszülői Rigney LeRoy és felesége. Isten tartsa szeretetében ezt a kis családot mindenkor!

NYÁRI MAGYAR ISKOLA

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség idén is megrendezi hagyományos nyári iskolatáborát a fillmor(e)i regényes Sík Sándor Cserkészparkban. Az iskolatábor ideje július 8-23. A délelőtti iskolaórákat délutánra szakköri foglalkozások, kirándulások, fürdészek, s egyéb vidámságok váltják fel. Érdeklődőknek szívesen nyújtanak felvilágosítást a 973-208-0450 telefonszámon, vagy levélben Külföldi Magyar Cserkészszövetség, 2850 State Route 23, Newfoundland, NJ 07435-1443 címen,

1 = 2+

Annak az előfizetőnek, aki egyik, eddig lapunkat még nem ismerő hittestvérét, családtagját, rokonát, vagy ismerősét egyéves előfizetéssel ajándékozza meg, előfizetésével egy évvel meghosszabbítjuk, az ajándékelőfizetést pedig 2007 decemberéig érvényesítjük. Az ajándékelőfizetés USA címre US\$6, kanadai címre US\$8 vagy CA\$12, tengerentúlra US\$15. Beküldendő az ajándékozott neve, címe, s az "Erős Vár" névre kiállított csekk vagy pénzesutalvány P.O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038 címre. Cél: Olvasótáborunk növelése. Előre is megköszönjük a szíves támogatást.

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• Dr. Fabiny Tamás tanszékvezető teológiai tanárt március 25-én Miskolcon iktatták be ünnepélyesen a hazai Északi Ev. Egyházkerület püspöki tisztébe. Az iktatás szolgálatát Ittész János elnök püspök és D. Szebik Imre ny. püspök végezte.

• A Magyarországi Evangélikus Egyházban március 1-e óta, D. Szebik Imre elnök püspök nyugalmazásával Ittész János, a Nyugati (Dunántúli) Ev. Egyházkerület püspöke látja el az elnök püspöki szolgálatot. Megbízata a novemberben esedékes rendes választásokig tart. Akkor választanak az ev. egyházban több szinten is vezetőiséget a soron következő hatéves ciklusra.

• A budapesti "Evangélikus Élet" c. országos evangélikus hetilap ezentúl evangélikus hetilapként jelenik meg azzal a céllal, hogy kiterjessze olvasótáborát az elszakított területekre is, mégpedig belföldi előfizetési áron. A lap az ilyen terjesztéshez reméli a magyarországi ev. gyülekezetek támogatását, hogy testvérgyülekezeti alapon többpéldányos előfizetéssel ajánlkozhatnak meg egy-egy felvidéki, erdélyi, vagy délvideki magyar ev. gyülekezettel.

• Arnót-Újcsanálson Buday Barnabás az ev. gyülekezet új lelkésze.

• Március 2-án a magyar történelmi egyházak (r.k., ref., ev.) és a zsidó hitközségek szövetsége vezetői találkoztak Orbán Viktor Fidesz/MPSZ elnökkel, aki elmondta, hogy a vallásos emberek szolgálatát, az egyházi iskolák, szeretetotthonok, tudományos gyűjtemények, és más egyházi intézmények munkáját a nemzet felemelkedése szempontjából elengedhetetlennek tartja ... éppen ezért a jövődó kormányának stratégiai partnerként kell együttműködni az egyházi, vallási közösségekkel.

• Az "Evangélikus Élet" c. ev. hetilapban ún. "püspökrovat" indult, melyben a kárpátmedencei ev. püspökök felváltva vetnek fel és kommentálnak időszerű témákat. A március 12-i számban Adorján Dezső Zoltán kolozsvári ev. püspök többek között ezt írta: "Mi, határon túlról szakadt 'szórvány' nem tudunk jövőt tervezni és építeni az anyaországban élő, erősebb evangélikus háttér nélkül, a 'tömb' nélkül. A tömb, az anyaországi háttér mindig a veszélyeztetett diaszpóra reménysége, támasza kell, hogy legyen. Ezzel szemben a szórvány a tömb élő, ébresztő lelkiismerete, amelyre ma egyre nagyobb szükség van."

• Megalakulóban van a Magyarországi Egyházi Muzeális Gyűjtemények Egyesülete. Ennek az összefogásnak a kezdeményezője Harmati Béla László, a budapesti Evangélikus Országos Múzeum igazga-

tója. Az indító összejövetelel római katolikus, református, és evangélikus intézmények képviselői vettek részt, akik azt is kihangúlyozták, hogy az egyesülésbe be kell vonni a görög katolikus, az ortodox, meg a zsidó rokonintézményeket is.

• Az 1997-ben létesített és 2001-től működő harmadik, azaz Nyugati (Dunántúli) Ev. Egyházkerületben a február 22-re eső vagy azutáni szombatot emléknappá nyilvánították, amikor is az egyházkerület kezdetét és szolgálatát méltatják. Az idei első emléknapon különösen is megemlékeztek a kommunizmus többmillió áldozatáról.

• A Békéscsabai Evangélikus Gimnázium főbejárataánál emléktáblát helyeztek el Csaba Gyula ev. alesperes mártírelképző tiszteletére. A lelkészt 1945 május 1-én hurcolták el, s kutatások szerint a gyömrői gyilkosság néven elhíresült rémtettek egyik, különös kegyetlenséggel megkínzott: keresztrefeszített áldozata volt. Az ünnepélyes emléktábla elhelyezését a Kistemplomban tartott áhítat előzte meg.

• A hazai ev. egyházban esedékes választások sorában az országos felügyelő tisztségére két jelöltet állított az Országos Közgyűlés Próhla Gergely külügyminisztériumi főosztályvezető és dr. Sólyom Jenő egyetemi kutatóprofesszor személyében.

• Ülészett a Magyar Evangélikusok Tanácskozó Testülete utódjakénti új, a magyar világevangelikusságot Magyar Evangélikus Konferencia (MAEK) néven összefogni szándékozó szervezet előkészítő bizottsága. A bizottság feladata a szervezet szabályzatának a megszövegezése, a logó megtervezetése, s egyéb szervezési mozzanatok befejezése után a magyar evangélikusok világtalálkozójának az előkészítése, amikor a MAEK-et nyilvánossá teszik. Ezt az eseményt előreláthatóan október 13-14-re rendezik meg.

• A sándorházi büntető intézetben ökumenikus börtönkápolnát szenteltek fel. A felszentelést Spányi Antal r.k. megyéspüspök végezte, előtte Csomos József ref. püspök hirdett igét, utána pedig Káposzta Lajos ev. püspök helyettes mondott áldást.

• Erdőkertesén új templomot vett ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

• Átadták rendeltetésén a Budapesti Protestáns Felsőoktatási Kollégiumot, melyet a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház közösen létesített. A budai hegyvidéken épült kétépületes kollégium (külön-külön lányok és fiúk elhelyezésére) nemcsak a Budapest felsőoktatási intézményeiben nappali tanulmányokat folytató vidéki hallgatók igényes otthona kíván lenni, hanem olyan te-

hetséggondozó központ is, mely kielégíti a protestáns szellemiség iránt fogékony, akadémiai közegekben tanuló ifjúság sajátos szellemi és spirituális igényeit. *Ev.Élet & al.*

GYŰLEKEZETI HÍREK

— folytatva a 8. oldalról —

gyarul, úrvacsoraosztással, magyar iskolásaink és a Kis Magyar Kórus szolgálatával. A két alkalom között húsvéti reggeli a Női Kör rendezésében. Szeretettel kérnénk Testvéreinket, hogy húsvétra adományozzanak liliomot, hogy szép legyen az oltár. ■ Testvéreim! Megkülönböztetett szeretettel és reménységgel várjuk Önöket a május 21-i ünnepségünkre, amikor gyülekezetünk 70. születésnapját ünnepeljük! Az ünnepi Istentisztelet szolgálatát Ft. D. Szebik Imre, a Magyarországi Evangélikus Egyház ny. elnök püspöke végzi. Kérem kedves Mindannyiukat, hogy jöjjenek el és ünnepeljenek velünk. Az Istentisztelet 10:30-kor kezdődik, magyar és angol nyelven. Amerikai egyházkerületünket Hosek Judith püspök helyettes-diakonissza képviseli. A bankett 12:30-kor kezdődik; örömmel készülünk erre a napra! ■ Január 29-én beiktattuk presbiteri tisztségébe Tóth Klára testvérünket, aki örömmel és megtiszteltetésnek veszi szolgálatát. Istenünk áldása legyen vele és minden presbiter testvéremmel! Érezzük át azt, hogy hálások lehetünk, hogy az Isten munkatársai vagyunk ezen a földön. ■ Isten adjon minden Testvéremnek olyan húsvétot, amelynek napján boldogan tegyünk vallomást, nem kell félnem semmitől, mert feltámadott, élő Uram van. ■ Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva ev. lelkész.

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

Ha képes vagy minden reggel a fényt megcsodálni, ha boldog vagy, mert szemeid látnak, kezeid éreznek, lábaid járnak, ha énekel, mert dobog a szíved: akkor éleled megújul. Ha tudod, hogy élsz; ha úgy gondolkodsz, hogy a mai nap az első éleled hátralevő idejéből: éleled megújul. Ha tiszta tekintettel nézel az emberekre és a dolgokra, ha tudsz még nevetni, ha tudsz örülni az éleled útján nyíló kis virágoknak: akkor éleled megújul. Ha hiszed, hogy Krisztus miattad támadt fel, akkor éleled megújul. Jézus Krisztus feltámadásának ünnepén, minden kedves Testvéreinknek ezt a megújulást kívánjuk. ■ Április 14-én, nagypénteken du. 4-kor tartunk Istentiszteletet passióolvasással és úrvacsoraosztással. ■ Húsvét ünnepén nem lesz Istentiszteletet. ■ Közgyűlésünk időpontja, április 23. az Istentisztelet után. ■ Május 14-én, vasárnap du. 4-kor Ft. D. Szebik Imre, a Magyarországi Evangélikus Egyház ny. elnök püspöke szolgál igehirdetéssel. Kérménk minden testvérünket, barátainkat, jöjjenek el, ismerkedjenek meg Püspök urunkkal és feleségével. Szeretevendégség és rövid beszélgetés követi az Istentiszteletet. ■ Minden kedves Testvéreinknek, békés, boldog húsvéti ünnepeket kívánunk, soha ne feledjük, ÉLŐ, FELTÁMADOTT JÉZUSUNK VAN! ■ Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva és Zoltán ev. lelkészek. ■

GYŰLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEVko@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Juhász-Shepherd Ferenc
Templom és lelkései hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074.
Vasárnapi Istentisztelet de. 10:15 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul, Gyermekestisztelettel is. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, — a szív, / Amig ver, mindörökké nyugtalan. / De mindörökké nyughatatlanul, / Istentől mégis Békessége van. / Nyugalma nincs, de Békessége van. / Békesség Istentől. // Nincs nyugalom, nincs nyugalom, — s ez a / Nyugtalanlás, mint a járvány, ragad. / Te sugarazd szét békességedet / És szóval, kézfogással másnak add. / Az Isten békessége is ragad! / Békesség Istentől. // Reggel mondd, délben mondd és este mondd / A Feltámadott első, szép szavát. / És ragyogóbbá lesz a reggeled / És csillaghímesebb az éjszakád. / És békességesebb az éjszakád. / Békesség Istentől. // Békesség Istentől: mi így köszönjünk, / Hogy köszöntésünkben lélek legyen — / Vihartépett fák — ágainkon mégis / Vadgalamb bűg és Békesség terem. / Békesség: köszöntésünk ez legyen. / Békesség Istentől. (Reményik: Békesség Istentől - részlet.) Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm kedves Olvasóinkat! ■ Imádságos szeretettel gondolunk Gyarmathy Csabára, aki nagyon komoly szívügyet esett át; a műtét előtt agyvérzést kapott, jelenleg egy rehabilitációs központban kezelik. Istennek hála jobban van, bíznak a teljes felépülésében, de nagy szüksége van az imádság megtartó erejére. Feleségének Erzsikének is. Így gondoljunk rájuk. ■ Örömmel jelentem, hogy február 26-án megkereszteltük Csizmadia József Jánost, Isten adjon testi-lelki növekedést ennek a kis testvérünknek. ■ Április 9-én virágvasárnap ebédre és süteményvásárra várjuk testvéreinket, amely 12:30-kor kezdődik. Menü: Húsleves, sült csirke, burgonya, párolt bab, saláta, kávé, sütemény. Adomány, felnőtteknek \$13, gyermekeknek 12 éven alul ingyen. Gyülekezetünk asszonyai, fiataljai finom házi süteményt árulnak, aki szeretne sütni és ezáltal egyházunknak segíteni, az kérjük szóljon, nagyon örülnénk ennek a felajánlásnak. ■ Minden szerdán este 8-kor énekkari próba Kis Magyar Kórusunknak, csütörtökön fél 5-kor magyar iskola a kicsiknek, pénteken fél 5-kor magyar iskola a nagyoknak, vasárnap 10:45-kor bibliára gyermekeknek. ■ Nagyheti és húsvéti Istentiszteleteink: Április 13-án nagycsütörtökön este 7:30-kor angolul, úrvacsorával. Április 14-én nagypénteken de. 10:45-kor magyarul, úrvacsorával; este 7:30-kor magyarul passióolvasással és úrvacsoraosztással. Április 16-án húsvét vasárnap reggel 9:00-kor angolul, úrvacsorával; 10:45-kor ma-

folytatás a 7. oldalon

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2006 MÁJUS

1. **Fülöp és Jakab apostol emléknapja**
2Korinthus 4:1-6 – János 14:8-14
2. 1Korinthus 4:9-16 – 1János 3:1-18
3. János 17:20-26 – 1János 3:19-24
4. Efezus 4:8-16 – 1János 4:1-6
5. Máté 26:30-35 – 1János 4:7-16
6. János 14:1-6 – 1János 4:17-21

HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: 2Korinthus 5:17

7. Ap.Csel. 4:5-12 – János 10:11-18
8. Róma 1:18-25 – 1János 5:1-5
9. 2Korinthus 5:11-18 – 1János 5:6-12
10. János 8:31-36 – 1János 5:13-21
11. Róma 8:7-11 – 2János 1-6
12. János 19:1-7 – 2János 7-13
13. Jelenések 22:1-5 – 3János 1-15

HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 98:1

14. Ap.Csel. 8:26-40 – János 15:1-8
15. Jakab 1:17-25 – Jónás 1:1-16
16. Lukács 19:36-40 – Jónás 2:1-11
17. Róma 15:14-21 – Jónás 3:1-10
18. 1Korinth. 14:6-9,15-19 – Jónás 4:1-11
19. Lukács 22:39-46 – Galata 1:1-9
20. János 6:60-69 – Galata 1:10-24

HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA

Heti ige.: Zsoltár 66:20

21. Ap.Csel. 10:40-48 – János 15:9-17
22. 1Királyok 3:5-15 – Galata 2:1-10
23. 2Mózes 17:8-13 – Galata 2:11-20
24. Lukács 11:1-4 – Galata 3:1-14
25. **MENNYBEMENETEL ÜNNEPE**
Efezus 1:15-23 – Lukács 24:44-53
26. János 18:33-38 – Galata 3:15-18
27. Efezus 6:18-24 – Galata 3:19-29

HÚSVÉT 7. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 12:32

28. Ap.Csel. 1:15-26 – János 17:6-19
29. Ezékiel 11:14-20 – Galata 4:1-7

30. Lukács 21:11-19 – Galata 4:8-20
31. Lukács 12:8-12 – Galata 4:21-31

2006 JÚNIUS

1. Ap.Csel. 1:12-26 – Galata 5:1-15
2. János 19:25-27 – Galata 5:16-26
3. Zakariás 4:1-14 – Galata 6:1-18

PÜNKÖSD ÜNNEPE

Heti ige: Zakariás 4:6

4. Ap.Csel. 2:1-21 – János 14:25-27
5. **PÜNKÖSDHÉTFŐ**

1Korinthus 12:4-11 – Máté 16:13-19

6. Ap.Cs. 4:23-31 – Énekek éneke 2:1-7
7. Ap.Cs. 8:9-27 – Énekek éneke 2:8-17
8. Ap.Csel. 11:1-18 – Énekek 4:9-5:1
9. Ap.Csel. 11:19-26 – Énekek 5:2-6:3
10. Ap.Cs. 18:1-11 – Énekek éneke 8:1-7

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE

Heti ige: Ézsaiás 6:3

11. Róma 8:12-17 – János 3:1-17
12. Jeremiás 10:6-12 – Efezus 1:1-10
13. Ézsaiás 43:8-13 – Efezus 1:11-14
14. Ap.Csel. 17:16-34 – Efezus 1:15-23
15. 29. Zsoltár – Efezus 2:1-10
16. Lukács 23:44-49 – Efezus 2:11-18
17. János 14:7-14 – Efezus 2:19-22

PÜNKÖSD UTÁNI 2. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 10:16

18. 2Korinthus 5:6-17 – Márk 4:26-34
19. Lukács 10:1-16 – Efezus 3:1-13
20. 28. Zsoltár – Efezus 3:14-21
21. 1Tesszalonika 2:1-12 – Efezus 4:1-6
22. János 21:15-19 – Efezus 4:7-13
23. Lukács 22:24-30 – Efezus 4:14-16
24. **Keresztelő János emléknapja**

Ap.Csel. 13:13-26 – Lukács 1:57-67

PÜNKÖSD UTÁNI 3. VASÁRNAP

(Az Ágostai Hitvallás emléknapja)

Heti ige: Máté 11:28

25. 2Korinthus 6:1-13 – Márk 4:35-41
26. Példabesz. 9:1-10 – Efezus 4:17-32
27. 2Mózes 2:11-25 – Efezus 5:1-14
28. 1Sámuel 1:1-11 – Efezus 5:15-33
29. **Péter és Pál apostol emléknapja**
1Korinthus 3:16-23 – Márk 8:27-35
30. Lukács 23:39-43 – Efezus 6:1-4. L&RCL

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA 2006. MÁJUS 15-ÉN

ERŐS VÁR
PO BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038

ADDRESS SERVICE REQUESTED

PERIODICALS
POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?